

SIMBOLI

REPUBLIKE SLOVENIJE

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

342.28(497.4)

SIMBOLI Republike Slovenije / [uredniki Danila Golob ... et al.]. -
Ljubljana : Urad Vlade RS za komuniciranje, 2022

ISBN 978-961-6435-71-0
COBISS.SI-ID 110925315

SIMBOLI REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, junij 2022

KAZALO

PREDGOVOR	6
SLOVENSKA NACIONALNA IDENTITETA	8
SLOVENSKA NARODNA ZASTAVA	9
SLOVENSKA DRŽAVNA ZASTAVA	13
DRŽAVNI GRB	16
IZOBEŠANJE ZASTAVE IN KODEKS ROKOVANJA	24
NARODNA HIMNA NAPREJ ZASTAVA SLAVE	30
DRŽAVNA HIMNA ZDRAVLJICA	32
DRŽAVNA ODLIKOVANJA	36
SIMBOLI EVROPSKE UNIJE	38
ZNAMKA SLOVENIJE - I FEEL SLOVENIA	41

Slovenci imamo svojo domovino radi. Zato je pomembno, da poznamo tudi državne simbole. Dajejo nam namreč možnost, da pripadnost svoji državi, narodu, identiteti pokažemo tudi navzven.

V sodelovanju z društvom Heraldica Slovenica smo zato pripravili brošuro Simboli Republike Slovenije, v kateri boste lahko podrobno spoznali državne simbole, njihov nastanek, pomen in pravilno uporabo v praksi.

Kot skrbniki nacionalne znamke I Feel Slovenia pa smo dodali tudi njeno vsebinsko in grafično predstavitev ter navodila za praktično uporabo.

Prepričani smo, da vam bo publikacija koristila pri uporabi simbolov v vsakdanjem življenju ali pri poklicu, ki ga opravljate.

Urad Vlade RS za komuniciranje

PREDGOVOR

Nacionalni simbol je simbol katerekoli entitete, ki nastopa v svetu kot nacionalna skupnost: suverenih držav, pa tudi narodov in držav v stanju kolonialne ali druge odvisnosti, (kon)federalne integracije ali celo etnokulturne skupnosti, čeprav nimajo svoje politične avtonomije. Namen nacionalnih simbolov je združevanje ljudi prek vizualne ali besedne upodobitve ljudstva, vrednot, ciljev ali zgodovine. Zasnovani naj bi načeloma bili tako, da vključujejo in predstavljajo vse ljudi v nacionalni skupnosti.

Sodobni narodi so opremljeni z naborom simbolov, ki pomenijo njihovo stalnost in identiteto, lastnosti, ki so priznane kot neprecenljive in ki jih razlikujejo od drugih narodov ter se sklicujejo na tradicijo in druge nacionalne značilnosti. Nacionalni simboli izražajo predvsem osrednje ideje in vrednote naroda. Razlaga in razumevanje nabora nacionalnih simbolov, različnih rab in razlag simbolov, ki jih uporabljajo različni ljudje v različnih kontekstih in situacijah, je način za razumevanje identitete ljudi in skupin, iz katerih sta sestavljena narod in nacionalna država.

Projekt izbora simbolov samostojne Slovenije je leta 1991 složno upošteval in vključil zgodovinsko utemeljeno narodno belo-modro-rdečo zastavo. Vsem je znana razvrstitev treh barv, pod katerimi smo se Slovenci opredelili najprej kot narod, nato pa še kot državotvorna nacija. Z dodatkom grba je slovenska zastava postala tudi zastava osvobodene in svobodne Republike Slovenije in njen najbolj prepoznaven državni simbol. Naši simboli že od daleč vabijo s svojim sporočilom povezovanja, domoljubja, enotnosti in narodne zavednosti. Slovensko zastavo smo na primer Slovenci takoj sprejeli in se z njo poistovečamo ne le v domovini, ko naši sonarodnjaki dosegajo čudovite uspehe v najrazličnejših panogah. Tudi izseljenci in njihovi potomci se prek zastave Slovenije povezujejo s svojimi koreninami in jo ponosno izobešajo.

Slovenski nacionalni simboli so simboli vseh državljanov Slovenije ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje,

rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Simbolizirajo torej vse vrednote, ki smo jih zapisali v ustavo in za katere smo se pripravljene zavzemati. In, navsezadnje, predstavljajo izjemno enotnost, ki je bila dosežena v postopku osamosvajanja.

Aleksander Hribovšek

SLOVENSKA NACIONALNA IDENTITETA

Slovenska nacionalna identiteta se je od časov, ko je protestant Primož Trubar leta 1550 prvič zapisal besedo Slovenci, razvijala počasi. Slovenci so do leta 1918 pretežno živeli znotraj meja Habsburške monarhije, ki je obsegala Štajersko, Koroško, Kranjsko in Avstrijsko primorje (Goriška in Gradiška, Istra in Trst) ter dve ogrski županiji (Zala in Železna), katerih del ozemlja je danes Prekmurje.

V tistem času je bila za območje današnje Slovenije značilna deželna identiteta, saj je bilo ozemlje del širšega Habsburškega cesarstva. Posebnih nacionalnih grbov, razen cesarskega – v obliki dvoglavega orla na zlatem polju – in deželnih grbov ni bilo. Šele leta 1843 je nastal pojem Slovenija in 1848 prvi nacionalni program Zedinjena Slovenija, ki so ga spisali tedanji slovenski intelektualci.

V programu so javno opredelili slovenske narodnopolitične zahteve in predstavili narodnopolitični načrt, ki je med drugim zahteval skupno Kraljestvo Slovenije v okviru Avstrije in jasno poudaril enakopravnost slovenskega jezika v javnosti. V tem času obdobja narodnega prebujenja so med pomladjo narodov prišli do prvega skupnega simbola – slovenske narodne zastave. Slovenska zastava je po takratni zastavotvorni navadi prevzela deželne barve, utemeljene na grbu dežele Kranjske.

Države imajo navadno tri simbole, ki so čustveno in danes tudi pravno združeni z določenim ozemljem: državno zastavo, himno in grb. Na državni ravni je to urejeno v ustavi ali posebnem zakonu, upošteva pa tudi simboliko na deželni ali regijski ravni. Grb, zastava in himna Republike Slovenije (RS) označujejo pripadnost državi. Od vstopa v Evropsko unijo (EU) v letu 2004 je Slovenija kot članica te mednarodne skupnosti prevzela tudi njena simbola, zastavo in himno EU.

SLOVENSKA NARODNA ZASTAVA

Pot od slovenske narodne zastave do zastave Republike Slovenije

Klasične zastave, ki so povzemale deželne barve (iz grba), so v Avstrijskem cesarstvu uvedli sredi 19. stoletja. Podoba grba dežele Kranjske je bila do leta 1836 že skoraj pol tisočletja nespremenjena. Na zlatem ščitu se je bohotal v mnogočem edinstven orel modre barve, ki je dajal deželi rumeno-modro barvno kombinacijo. Dokumentirane zapise, ki nam govorijo o samostojni uporabi deželnih barv izven deželnih grbov, najdemo že v 17. stoletju, ko izvemo med drugim za kranjsko rumeno-modro. Leta 1836 je birokratski sistem novega cesarja Ferdinanda I. začutil potrebo po spremembah in izvedel spremembo ter ureditev nekaterih deželnih grbov. Ministrstvo notranjih zadev na Dunaju je 23. septembra 1848 kranjske deželne barve, ki jih je že leta 1836 določil cesar Ferdinand, potrdilo.

Deželni stanovski odbor so 17. novembra 1836 obvestili o novem odloku dvorne pisarne o grbu vojvodine Kranjske – ta je v ščitu in v orlovi prsni preponi izgubil zlato (rumeno) barvo, ki so jo nadomestili s srebrno (belo). Stanovi so sicer leta 1837 protestirali zaradi degradacije plemenite barve, vendar odgovora z Dunaja

ni bilo. Nato je vse zaspalo do burnega leta 1848, ko so izbruhnili izjemno hudi boji med stanovi, ki so še vedno zagovarjali zgodovinsko zlato barvo, in preostalimi Kranjci, ki so zagovarjali novo srebrno polje ščita.

Spremenjeni grb je dajal deželi novo belo-modro barvno kombinacijo. Narodi so v svoji pomladi z obema rokama pograbili zastave, ki so služile kot pripomoček za signalizacijo in narodno identifikacijo.

Narodne zastave so med ljudstvom kmalu zasenčile cesarsko (državno), ki je bila v barvah grba njegovega veličanstva – črno-rumena. Kranjska je sredi 19. stoletja veljala za najbolj slovensko deželo v cesarstvu, zato so simbol tudi Slovenci v obrobni deželah sprejemali kot znamenje slovenstva. Prvi so narodno zastavo razvili slovenski študentje na Dunaju marca 1848 v času revolucionarnega vrenja, v Ljubljani pa je prvič zavihrala 7. aprila 1848 na stavbi gostilne Zlata zvezda na Wolfovi ulici. Zvečer, ko naj bi nemški del narodne straže izobesil nemško zastavo na stolpu Ljubljanskega gradu, so zavedni slovenski študentje z Dunaja pod vodstvom Lovra Tomana vkorakali v gostilno z belo-modro-rdečo zastavo v rokah. Še tisto noč naj bi vihar odnesel frankfurterico (črno-rdečo-rumeno) z gradu.

Spominsko obeležje
prvi slovenski zastavi
na Wolfovi ulici 8 v
Ljubljani, kjer je bila
zastava prvič izobešena
7. aprila 1848.
Foto: arhiv UKOM

Slovenski domoljub Lovro Toman. Vir: Zbirka upodobitev znanih Slovencev NUK.

V šestdesetih letih 19. stoletja so z zastavo okraševali narodne čitalnice in jih uporabljali ob zbiranjih na taborih, v naslednjih desetletjih pa so slovenske zastave vse bolj pogosto izobešali tudi ob verskih, narodnih, deželnih, mestnih in celo državnih praznikih.

V Kraljevini Jugoslaviji je bila od leta 1929 narodna zastava prepovedana, med drugo svetovno vojno so se pod njo borile tako narodnoosvobodilna kot protirevolucionarna stran slovenskega naroda. Po drugi svetovni vojni je postala osnova za republiško zastavo v okviru tedanje Jugoslavije, kombinirana z rdečo zvezdo.

Cesarski grb in zastava z grbom dežele Kranjske s stare razglednice, natisnjene okoli 1898. Vir: Srečko Krese, Naprej zastava slave, Mohorjeva družba, Celje, 1990.

SLOVENSKA DRŽAVNA ZASTAVA

Po osamosvojitvi je Slovenija potrebovala svojo državno zastavo kot enega izmed bistvenih simbolov državnosti. Projekt izbora državne zastave je ob osamosvojitvi leta 1991 upošteval in vključil zgodovinsko utemeljeno narodno belo-modro-rdečo zastavo. Nanjo so dodali grb Slovenije in jo 25. junija 1991 sprejeli z odlokom o razglasitvi amandmaja C k Ustavi Republike Slovenije. Tako sta zastava Slovenije in slovenska narodna zastava dobili svojo pravno osnovo: »Zastava Republike Slovenije je belo-modro-rdeča slovenska narodna zastava z dodanim grbom Slovenije.«

Zastava Republike Slovenije je bila prvič izobešena na proslavi ob razglasitvi samostojnosti 26. junija 1991 na Trgu republike v Ljubljani. V nadaljnjih dneh je poleg oznake nove samostojne države postala tudi simbol zgodovinskega soglasnega dejanja slovenskega naroda, ki je svojo pravico do samoodločbe ubranil v osamosvojitveni vojni.

Osnova za zastavo Republike Slovenije je belo-modro-rdeča slovenska narodna zastava, ki so ji dodali državni grb. Razmerje med širino in dolžino zastave je ena proti dve. Barve zastave gredo po vrstnem redu od zgoraj navzdol od

Dvig slovenske zastave na razglasitvi neodvisnosti 26. junija 1991.
Foto: arhiv UKOM

bele, modre, do rdeče. Vsaka barva zavzema po širini tretjino prostora zastave. Središčna točka grba na zastavi se pokriva s točko 1/4 dolžine zastave in točko stika bele in modre barve. Grb sega z gornjo polovico grba, na kateri so zvezde, v belo polje, z drugo polovico pa v modro polje. Višina grba je 1/3 širine zastave oziroma je enaka širini ene od treh barv zastave.

Prvi mimohod slovenskih predstavnikov na slavnostni otvoritvi OI v Albertvillu leta 1992. Za prvega zastavonošo v zgodovini samostojne Slovenije pod olimpijskimi krogi je bil izbran Franci Petek, aktualni svetovni prvak iz leta 1991.

Foto: Aleš Fevžer

DRŽAVNI GRB

Grbi so simboli, ki jih večinoma ne izbiramo, ampak jih potrjuje in podeljuje vladar oziroma njegova pisarna določenemu ozemlju ali zaslužnim osebam oziroma rodbinam. Grbi slovenskih zgodovinskih ozemelj so bili od 12. in 13. stoletja do razpada Avstro-Ogrske leta 1918 nosilci slovenske teritorialne simbolike in identifikacije. Večji del Slovencev se je po samoodločbi in zavrnitvi avtonomije znotraj morebitne poveljne Avstro-Ogrske, odločil za Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki se je 1. decembra 1918 združila s Kraljevino Srbijo v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

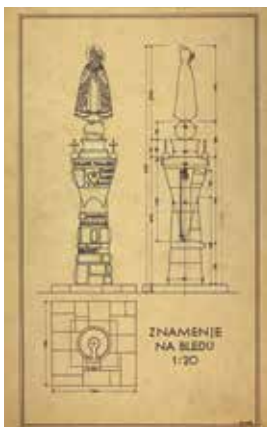
Že na začetku se je zapletlo s slovenskim delom grba, ko je padla politična odločitev, da v njem ne bo simbola dežele Kranjske, iz katerega je pravzaprav nastala slovenska narodna zastava. Kranjski orel je kljub temu našel svoje mesto v grbu in praporu kralja, ne pa tudi v grbu kraljevine, kar je svojevrsten paradoks. Ustavodajna skupščina se je nato igrala s predlogom, da bi v slovenski del grba na modro polje vrisali srebrno zvezdo s petimi kraki in navzgor obrnjen polmesec.

Grbi slovenskih zgodovinskih ozemelj, ki so delno ali popolnoma znotraj meja Republike Slovenije: Goriška in Gradiščanska, Istra, Koroška, Kranjska, Štajerska, Trst in Prekmurje (Zala in Železna).
Avtor: Aleksander Hribovšek

Slovenci v naslednjih desetletjih niso posvojili grba, ki jim je bil dodeljen, in so se z njim težko identificirali. Triglav kot simbol Slovencev pa si je v tem času začel utirati pot kot vseslovenski simbol. To se je pokazalo leta 1934, ko je arhitekt Jože Plečnik na posebno željo Eleonore Šverljuge, soproge jugoslovanskega finančnega ministra, še pred dozidavo dal na njenem vrtu postaviti Marijino znamenje, katerega plašč ima na zadnji strani grb Jugoslavije v obliki dvoglavega orla, ki nosi na prsih tri ločene ščite njenih ustanovnih narodov. Na osrednjem je bila prvokrat v zgodovini upodobljena gora s tremi vrhovi v funkciji znaka naroda, kar lahko štejemo kot zgodovinsko prelomnico. Marijino znamenje so leta 1965 prestavili pred župnijsko cerkev sv. Martina na Bledu, kjer je pomembna upodobitev vsakomur na ogled.

Zakaj si je Plečnik izbral goro s tremi vrhovi, jo prvi uporabil v grbu in kaj predstavlja? Vsebinska Triglava kot narodnega simbola je bolj skrivnostna, kot si morda predstavljamo. Geografsko gledano je do konca prve svetovne vojne predstavljal najvišjo goro, ki sta si jo delili Kranjska in Goriška oziroma avstrijsko primorje.

Načrt Plečnikovega
Marijinega znamenja na
Bledu iz leta 1934.

Plečnikov spomenik pred
župnijsko cerkvijo sv. Martina.
Foto: Aleksander Hribovšek

Gore so bile od nekdaj sveti kraji in prebivališča bogov ter so zavzemale posebno in sveto mesto v predstavah predkrščanskih ljudstev. Bog Triglav naj bi imel tri glave zato, da je upravljal tri svetove – nebeškega, zemeljskega in podzemnega. In prav iz tega predkrščanskega božanstva mnogi izpeljujejo ime najvišje gore na Slovenskem, četudi nimamo konkretnega izročila o tem. Imamo pa v širšem kontekstu mitologijo gorskega prostora oziroma planinskega raja pod Triglavom, ki ga razkriva legenda o zlatorogu, belih ženah, skritem zakladu, triglavski roži in navsezadnje izgubljenem rajju. In prav na tej točki je slovensko ljudsko izročilo še posebej navezano na lik svoje dominantne gore.

Seveda pa Plečnik ni bil prvi, ki je utiral pot Triglavu v narodno zavest. To je že precej prej storil Jakob Aljaž, ko je leta 1895 dal na vrhu Triglava postaviti danes vsem dobro znani Aljažev stolp. S tem ni zagotovil le zatočišča utrujenim planincem, ampak je obenem potegnil pomembno strateško potezo proti ponemčevanju, ki

so jo takrat nemška planinska društva razširila tudi v slovensko gorovje. Če so se stoletja pred tem ljudje zaradi ljudskega vraževerja bali visokih vršacev in se goram raje izognili, namesto da bi jim namenili več pozornosti, je bil konec 19. stoletja povsem drug čas. To je bilo prelomno obdobje narodnega prebujanja, v sklopu katerega se je Triglav s stolpom na vrhu in poznejšo postavitvijo koč na Kredarici počasi zasedel v slovensko zavest kot neke vrste branik slovenstva in zatorej njegov glavni simbol. Narodni boj, ki je tedaj potekal na več ravneh, se je torej prenesel tudi med planinska društva, ki so si prizadevala postavljati svoje kočje in markacije, pri čemer so slovenska sprva zaostajala. Prvo slovensko planinsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1893, ko je bilo več nemških planinskih organizacij že dlje časa dejavnih. Številna nemška društva so poskušala v slovenskih pokrajinah razviti gorski turizem, postavljala so planinske kočje, v katerih so imeli nemški planinci pogosto prednost pred slovenskimi, in gorske poti označila z nemškimi napisi.

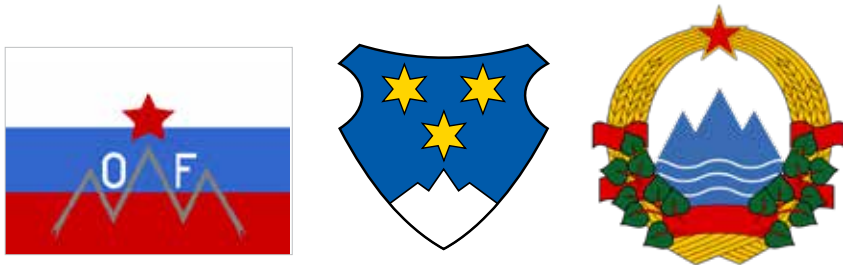
Aljažev stolp. Vir: NUK

Duhovnik Jakob Aljaž. Vir: Zbirka
upodobitev znanih Slovencev NUK

Tako sta Jakob Aljaž kot Jože Plečnik pospremila Triglav do praga simbolike in s tem izumila uporabno figuro, ki je svojo priročnost pokazala med okupacijo Slovenije, torej sedem let pozneje. Splošno je sicer znano, da si je Triglav v kombinaciji s sovjetsko zvezdo za svoj simbol med drugo svetovno vojno izbrala Osvobodila fronta, precej manj pa, da sta znak pravzaprav predlagala arhitekta Marjan Tepina in Edo Ravnikar. Triglavu in rdeči zvezdi so pogosto vrisovali črki OF, mestoma pa tudi valovnice, kar je bilo povsem odvisno od namena in mesta upodobitve.

Z vidika podobe državnega grba Republike Slovenije iz leta 1991 pa nikakor ne smemo prezreti upodobitve grba Slovenske zaveze, ki je javnosti docela nepoznana in redkokdaj objavljena. Slovenska zaveza je bila med okupacijo krovna organizacija slovenskih političnih strank za usklajevanje skupnih ciljev v odporu proti okupatorskim silam. Z njo so želeli doseči politično enotnost vseh protirevolucionarnih strank, ki niso želele sodelovati z OF. Gibanje je 7. maja 1942 v prvi številki glasila objavilo svoj grb, ki je praktično na las podoben sodobnemu grbu Republike Slovenije – v ščitcu so nad Triglavom tri šestkrake zvezde. V motivu se je tako prvič (na Slovenskem) v zgodovini pojavila pomembna kombinacija v funkciji slovenskega znaka.

Simbol OF, Slovenske zveze in Socialistične republike Slovenije.

Podobno kot po razpadu Avstro-Ogrske so tudi po drugi svetovni vojni segli po drastičnih ukrepih ter se odrekli zgodovinski tradiciji z uveljavitvijo povsem novih,

tujih atributov. Povojna Jugoslavija (FLRJ, pozneje SFRJ) se je odrekla heraldiki in uvedla tako imenovano emblemografsko heraldiko sovjetskega socialističnega tipa, ki s pravo heraldiko nima veliko skupnega, poleg tega pa so ti novi simboli kršili osnovno heraldično pravilo, ki zapoveduje, da je grb barvni slikovni znak, ki leži na ščitcu. To pomeni, da jih ne moremo presojati skozi oči heraldike in imenovati grbi.

Poleg državnega je imela tudi vsaka republika svoj emblem. Ljudska republika Slovenija (od 1963 naprej Socialistična republika Slovenija) je po vojni v svoj slovenski republiški emblem vpeljala lik Triglava, ki se je med drugo svetovno vojno uveljavil kot znak revolucionarnega odporiškega gibanja OF. Gre za stiliziran lik v obliki trikrat lomljene premice, ki odslikava tri vrhove gore Triglav.

Štiri finalna dela javnega natečaja za državni grb Slovenije iz leta 1991 hrani arhiv Državnega zbora. Foto: Aleksander Hribovšek

Leta 1990, še pred odločitvijo o samostojni in neodvisni Sloveniji, je bilo kar nekaj razprav in predlogov o novih slovenskih simbolih in pa načrtov, da se dokončno odrečemo totalitarni simboliki. Razprave o tem, kateri so najbolj primerni, so bile najbolj napete v mesecih med plebiscitom in dnevom razglasitve samostojnosti, 25. junijem 1991. Skupščina Republike Slovenije je 8. aprila 1991 v dnevnem časopisju objavila javni natečaj za oblikovanje grba Republike Slovenije. Prispelo je 87 predlogov, ki so bili razdeljeni v tri skupine. Komisija je izbrala štiri finalna natečajna dela, ki so kar najbolj ustrezala »predpisanim kriterijem«.

Zmagal je predlog kiparja Marka Pogačnika, ki je v grbu upodobil Triglav pod tremi zvezdami grofov Celjskih in dvema valovnicama, ki na dnu ščita predstavljata vodovje. Umetnik grb utemeljuje kot »kozmogram« države Slovenije. Kozmogrami, kar v prevodu iz grškega jezika pomeni »celostni zapisi« kot genski zapis posameznika, so reliefna oziroma likovna znamenja, ki uvajajo v prostor zdravilno energijo. Energija, ki jo uvaja kozmogram slovenski grb, torej uvaja podporo slovenski identiteti. Zato avtor grba zamisli za nastanek ni jemal iz zgodovinskih sporočil, simbolov in drugih znamenj, marveč je grb zanj celostni zapis prostora, v katerem obstaja Slovenija, torej nekakšen njegov odtis. Grb ima po njem zato natančno določeno shemo, v kateri je kodirana vsebina. S tega vidika sta mu kot osnova vendarle služili dve umetnini, ki sta zanj po svoji naravi podoben »zapis prostora«.

Grb je oblikovan kot natančna geometrijska kompozicija, katere temelj sta dva enakokraka trikotnika: »trikotnik nebes« in »trikotnik zemlje«, ki se z vrhovoma stikata v središču spodnje od zvezd. »Zemeljski« del grba je znotraj polariziran; en pol predstavlja vijuganje obeh valovnic, drug pol pa Triglav, ki je sestavljen iz treh enakokrakih trikotnikov. Ti trije skupaj sestavljajo že omenjeni trikotnik zemlje. Tridimenzionalna podoba grba je razdeljena v gornji konkavni in spodnji konveksni del. Med njima je izveden mehek prehod, ki poteka diagonalno z leve in desne strani po zunanji stranici lika Triglava. Grafične linije grba tudi pri tridimenzionalni izvedbi določa geometrijsko pravilo za risanje grba.

V grbu so hkrati zajeti vsi antični elementi prostora: element zraka (modro nebo), element ognja (zlate zvezde), element vode (valovje) in element zemlje (gora). Vsi naštetni elementi skupaj z drugimi prinašajo dve temeljni sporočili:

- »Slovenija je dežela, kjer sta nebo in zemlja med seboj povezana in uravnotežena.«
- »Moški in ženski pol bivanja sta med seboj polarizirana in uravnotežena. Tako nastaja med njima ustvarjalna napetost, ki v deželi spodbuja razvoj in preobrazbo.«

Likovno se trikotniki iztečejo v podobo, ki jo lahko prepoznamo kot Triglav, ter v zvezde, ki jih lahko opredelimo kot zvezde celjskih grofov, kar je za državni simbol, ki potrebuje zgodovinsko ozadje, potrebno. V osnovnem načelu pa gre za energijsko polje zemlje, ki je povezano z energijskim poljem kozmosa, saj brez te povezave dežela ne more živeti.

Grb Republike Slovenije sicer strokovno ne spada v kategorijo grbov, ampak ga uvrščamo med embleme, ker ne upošteva pravil heraldične teorije. Da v heraldiki sploh smemo dokument (grbovnica) imenovati grb, mora imeti tako imenovani blazon (čim krajša, nedvoumno jasna, heraldično strokovna besedna predstavitev grba) in heraldično pravilen izris grba po zakonih heraldične teorije.

IZOBEŠANJE ZASTAVE IN KODEKS ROKOVANJA

Zastavo lahko občasno izobesimo na javnih, državnih ali zasebnih objektih in na drugih primernih krajih, ob uradnem slovesu od predsednika republike, predsednika državnega zbora oziroma predsednika državnega sveta, kadar odhaja iz Republike Slovenije na obisk v tujo državo, in ob njegovem sprejemu, ko se vrne v Republiko Slovenijo, ob uradnem prihodu voditelja tuje države ali pooblaščenega predstavnika mednarodne organizacije v Republiko Slovenijo oziroma ob slovesu pri njegovem odhodu iz Republike Slovenije, na dan žalovanja, ki ga določi Vlada Republike Slovenije (ob tej priložnosti je zastava spuščena na pol droga), ob mednarodnih srečanjih, športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih, humanitarnih, vojaških in drugih prireditvah ter javnih shodih, na katerih se Republika Slovenija predstavlja oziroma se jih udeležuje, v skladu s pravili in običaji takšnih shodov, ob praznikih lokalnih skupnosti, pri javnih manifestacijah, ki so pomembne za Republiko Slovenijo in jih določi Vlada Republike Slovenije, in v drugih primerih, če uporaba zastave ni v nasprotju z zakonodajo.

Stalno jo izobesimo na poslopih, v katerih je sedež predsednika republike, sedež državnega zbora, sedež državnega sveta, sedež vlade, na območju mejnih prehodov, na poslopih diplomatskih predstavništev in konzulatov Republike Slovenije v tujini, na vzgojno-izobraževalnih zavodih (vrtci, osnovne, srednje, glasbene in višje šole, dijaški domovi, zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter drugi vzgojno-izobraževalni zavodi) ter na ladjah in na drugih plovilih. Zastavo lahko stalno izobesimo tudi za označevanje poslopij, v katerih so sedeži ministrstev ali drugih državnih organov in organov lokalne skupnosti.

Zastavo izobešamo ob praznikih Republike Slovenije, in sicer:

- 8. februarja, na Prešernov dan, slovenski kulturni praznik,
- 27. aprila, na dan upora proti okupatorju,
- 1. in 2. maja, na praznik dela,
- 25. junija, na dan državnosti,
- 26. decembra, na dan samostojnosti in enotnosti.

Zastava se izobesi na poslopih, v katerih so uradni prostori državnih organov, organov lokalnih skupnosti, lahko pa tudi na drugih javnih objektih, na stanovanjskih hišah in na drugih primernih krajih. Zastava je izobešena ves čas praznikov.

Stalno jo smemo imeti izobešeno tudi doma.

Pravilno izobešanje zastave

Zastavo Republike Slovenije izobešamo na drog po krajši stranici. Barve si od zgoraj navzdol sledijo po vrstnem redu bela, modra, rdeča. Grb je, gledano od spredaj, v levem zgornjem delu zastave. Zastavo Republike Slovenije izobešamo na častno mesto, to je na levi strani preostalih zastav. Zastava EU se izobeša skupaj z zastavo Republike Slovenije, pri čemer je slovenska zastava na levi strani. Izjemoma se slovenska zastava izobesi na desni strani zastave tuje države ali mednarodne organizacije, kadar je ta zastava izobešena ob uradnem obisku voditelja tuje države oziroma pooblaščenega predstavnika mednarodne organizacije. Ob žalovanju izobešene zastave spustimo na polovico droga.

Kodeks uporabe zastave

Poleg zakonodaje, ki ureja uporabo zastav, velja v zastavoslovju tudi splošno sprejet kodeks, ki opredeljuje rokovanje in kulturo uporabe vseh zastav.

Zastave ne smemo nikoli pohoditi!

Zastava se nikoli ne sme dotakniti tal. Tudi med pripenjanjem na drog ne.

Umazano in raztrgano zastavo je prepovedano izobešati ali imeti izobešeno.

Zastave ne smemo nikoli onečastiti z dodajanjem ali risanjem oznak, insignij, črk, besed, števil, figur ali risb nanjo.

Zastave ne smemo uporabljati kot oblačilo, posteljnino ali prt. V nobenem primeru je ne smemo uporabljati kot pregrinjalo govornikove mize, pulta, ploščadi ali preostalih okrasnih dodatkov. Izjema je pokrita krsta.

Podobe zastave se ne sme tiskati na embalažo, ki jo po uporabi zavržemo: škatle, robčki in podobno.

Oblačila v podobi zastav, transparenti, elektronski zasloni in podobno ne sodijo v kategorijo pravih zastav, ampak gre za upodobitve zastave. Prava zastava je večbarvni kos tkanine, ki je pritrjen na drog.

Zastave ne smemo nikoli pripeti na pokrov motorja, streho in bok avta, vlaka ali plovila. Vedno mora plapolati na stabilnem in čvrstem drogu.

Zastave ne smemo nikoli izobešiti z ležečim grbom. To predstavlja smrt ali poraz lastnika oziroma nosilca grba.

Zastava je simbol, ki je narejen za plapolanje. Prisilno vpetje na vetrnem koncu (desnem), ki bi moral ostati prost, je v nasprotju z njenim bistvom.

Značke oziroma pripionke v obliki zastav se nosijo na levem zavihku suknjiča – v bližini srca.

Zastava se izobeši na dan žalovanja, ki ga določi Vlada Republike Slovenije, in to spuščeno na pol droga.

Kadar zastava ni izobešena, mora biti zvit ali zložena v svoji embalaži, predalu ali tulcu ter shranjena v za to primernem prostoru.

Zastava na drogu za notranjo uporabo naj bo od tal oddaljena najmanj 25 centimetrov. Priporočena dolžina zastave na velikem drogu za zunanjo uporabo, ki stoji na tleh, je četrtnina višine droga.

Več na portalu www.izobesi-zastavo.si

Foto: Primož Predalič

Kako pravilno vključimo grb ali zastavo na dres ali uniformo?

Od nekdaj je veljalo, da nam slika pove več kot tisoč besed. To je držalo v srednjem veku in tako velja tudi dandanes. Poslanstvo grbov, emblemov in zastav je popolnoma enako, kot je bilo pred tisočletjem: so pripomočki za signalizacijo in identifikacijo, ki nadomestijo pisne oznake.

Simboli morajo biti markantni, jasni in unikatni. Prav zaradi njihove večplastnosti in reprezentančnosti moramo biti pazljivi, kadar jih vključujemo v vsakdanje okolje, da jim po pomoti ne spremenimo pomena ali umažemo imena, pa naj to velja za umazane ter raztrgane zastave ali za napačno našit emblem na obleko ali športni dres.

Ker je pri uporabi grbov in emblemov, ki so iz njih nastali, zelo pomembna usmeritev nesimetričnih atributov, moramo biti zelo pazljivi pri njihovi uporabi na dresih in uniformah. Naravna lega atributov v grbih je vedno v opazovalčevo levo (heraldična ali nosilčeva desna), ki ohrani grb v nespremenjeni obliki, če ga prišijemo na levi rokav oziroma ramo. V tem položaju gleda naprej. Če želimo emblem prišiti na desno ramo, ga je treba zrcalno obrniti, da ne bi po pomoti gledal nazaj (v obratno smer hoje, teka ali boja), kar je mogoče pomensko ovrednotiti kot beg.

Podobno kot grbi in emblemi imajo svojo obvezno smer tudi zastave. Njihovo pravo mesto je navpičen ali delno nagnjen drog, na katerem plapolajo in na katerega so pripete s krajšo stranico. Ker vedno plapolajo z vetrom (razen, kadar so prisilno vpete kot pano), je popolnoma jasno, kateri del zastave je sprednji, ker je tik ob drogu. Ko zastavo nosimo (stereotipno v boj), z gibanjem sami poustvarimo razmere, ko nam piha veter v obraz. Tako si najbolje zapomnimo, kateri del zastave je prvi oziroma katera smer je naprej (v boj).

Kadar upodobimo ali prišijemo podobo zastave Republike Slovenije na bočno stran rokava, mora biti njen grb upodobljen na levi strani podobe, če je zastava na levem rokavu. Če pa jo prišijemo na desni rokav, mora biti grb na desni

strani zastave, ker ta gleda naprej v smer hoje ali teka. Popolnoma enako je z upodobitvijo na boku vozila, plovila ali letalne naprave.

Zastavo na svojih dresih uporabljajo tudi športniki, na sliki so hokejisti HK SŽ Olimpija.
Foto: HK Olimpija/Morgan Kristan

NARODNA HIMNA NAPREJ ZASTAVA SLAVE

Himne imajo besedilo in glasbo. V svojem prvotnem pomenu sicer niso bile nujno povezane z glasbo, njihova oblika in vsebina pa sta se v zgodovini spreminjali. Prva so bile slavnostne pesmi, ki so jih v grški antiki prepevali v čast bogovom in junakom. Pod vplivom grških pesnikov so nato himne ustvarjali tudi veliki rimski pesniki, v srednjem veku pa so jih prepevali kot molitve v čast in zahvalo bogu. Na začetku 19. stoletja so himne sočasno z družbenopolitičnimi spremembami pridobile nov pomen, z izoblikovanjem meščanstva in vzpostavljanjem držav pa postale tudi eden izmed državnih simbolov.

»Slovenska marseljeza« in prva slovenska himna, danes pa narodna himna, je bila pesem Naprej. Napisal jo je slovenski pesnik in pisatelj Simon Jenko in je bila plod močne zunanje spodbude ter domoljubja, porojenega iz nje. Njegov prijatelj Davorin Jenko je melodijo na besedilo pesmi napisal neposredno zatem, ko ga je 16. maja 1860 razjezilo protislovensko pisanje v podlistku dunajskega časopisa Die »alte« Presse, ki ga je prebral v tamkajšnji Baderjevi kavarni. Ko jo je razburjen zapustil, se mu je med potjo v Prater v glavi porajala melodija, ki jo je nato zapisal v gostilni Zum braunen Hirschen.

Prvič so jo izvajali v javnosti 22. oktobra 1860 na prireditvi (bésedi) Slovanskega pevskega društva v dvorani pri Sperlu na Dunaju, od tod pa se je hitro razširila in vnela rodoljube širom cesarstva. Pesem Naprej ni manjkala na nobeni narodni prireditvi in je bila celo nekaj časa prepovedana, ker je spodbujala izražanje narodne zavesti. Vedno so jo peli na koncu básed, taborov in drugih narodnih prireditev.

Dopisnica s slovensko himno iz leta 1902.

Vir: Zbirka upodobitev znanih Slovencev NUK

Ob petindvajsetletnici so 3. maja 1885 v ljubljanski čitalnici organizirali Jenkov večer, ob petdesetletnici pa je bila cela vrsta prireditev v čast pesnika in skladatelja slovenske narodne himne. V Ljubljani jo je pripravila Glasbena matica 6. novembra 1910, program zanjo pa je sestavil prav Davorin Jenko.

Naprej je bila vedno opora Slovincem v njihovem narodnem boju ne glede na različnost programov, ki so jih zastopale posamezne slovenske stranke v svojem nacionalnem, političnem ali kulturnem delovanju. Po ustanovitvi Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev sta bila prvi in zadnji verz pesmi vključena v jugoslovansko državno himno kot njen tretji del, v sklopu srbske narodne himne »Bože pravde« in hrvaške pesmi »Lijepa naša domovino«. Še prej, med bojem za severno mejo, so pesem novembra 1918 peli vojaki generala Rudolfa Maistra. Slovenska narodna himna je danes himna Slovenske vojske, ki se izvaja ob vojaških slovesnostih, in sicer za državno himno.

DRŽAVNA HIMNA ZDRAVLJICA

Himna Republike Slovenije je slavnostna pesem, ki s svojo besedno in glasbeno vsebino simbolizira narod in državo ter izraža spoštovanje. Njeno besedno sporočilo je vezano na zgodovinski spomin naroda, razkriva pa značilnosti in posebnosti naroda v času, ko je bilo napisano. Nosi pečat časa, prostora in družbe.

Himna Republike Slovenije je zborovska skladba Zdravljica skladatelja Stanka Premrla (1880–1965). Objavljena je bila 1. januarja 1906 na besedilo 7. kitice pesmi Zdravljica Franceta Prešerna (1800–1849), ki jo je v svoji prvi različici napisal za martinovo leta 1844 in ji dal naslov Zdravica. Pesem je bila z nekaj

France Prešeren. Foto: Wiki Commons

*Žive naj' vidi narode
Ki hropeti dočak'at' dan,
Da k'oder s'arce hodi,
Repir' si s'ote ob' prigan',
Drežj'ah
Rok' bo vsak,
Ne vrag' se s'edel bo mej'ah.
Na zednj' se, p'og'atli!
Korance' zate vzdignimo!
Ki smo vato se s'bratli,
Ki dobro o' doreu m'islamo.
Dokaj' dni
Naj' živi,
Bog, h'ar' nas s'obr'ih je ljud'!*

Zdravljica

spremembami objavljena leta 1848, ko je cenzura v Habsburški monarhiji nekoliko popustila. Slovenci so si jo v duhu marčevske revolucije leta 1848 razlagali kot idejo o Zedinjeni Sloveniji. Zdravljico, v kateri je predstavil svoja prepričanja o želeni politični svobodi Slovencev in Slovanov, je Prešeren večkrat malenkostno spreminjal in celo izpustil kakšno kitico. Po obliki gre za likovno pesem (carmen figuratum), saj izpisane kitice spominjajo na obliko vinske kupice. Besedilo in glasba himne sta sicer avtonomna in lahko delujeta vsak zase. Pomembno pa je, da se zavedamo, da se himna lahko izvaja tudi brez besedila – v vokalni, instrumentalni in vokalno-instrumentalni obliki. Če pa jo recitiramo, gre za pesnitev in ne več za himno. Osnova himne je vedno melodija oziroma glasba.

Zdravljico so Slovenci povzdignili v himno, še preden je bila uradno priznana kot himna. V času prelomnih političnih dogajanj, razpada Jugoslavije, konec osemdesetih in na začetku devetdesetih let pa se je njen pomen še okrepil. Zdravljico je nekdanja skupščina republike Slovenije kot slovensko himno sicer uzakonila 29. marca 1990, torej že pred osamosvojitvijo. Pol leta prej, 27. septembra 1989, pa je bil sprejet XII. amandma k ustavi SR Slovenije v Skupščini SR Slovenije, v njem pa je bilo zapisano naslednje določilo: »Himna Socialistične republike Slovenije je Zdravljica.«

Ustava Republike Slovenije, ki je bila sprejeta 23. decembra 1991, je v 6. členu določila: »Himna Slovenije je Zdravljica.« Evropska unija pa je Zdravljico 31. marca 2020 nagradila s prestižnim znakom evropske dediščine. Narodna in univerzitetna knjižnica, ki hrani najpomembnejše rokopisne različice Zdravljice in vse tiskane izdaje, je s tem postala sedež spomeniškega območja Prešernove Zdravljice.

Zakon o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi določa, da se himna izvaja svečano in usklajeno z običaji, s katerimi navzoči pozdravljajo himno; da se izvaja z glasbili, petjem ali glasbili in petjem; in da himne ni dovoljeno izvajati z namenom tržnega oglaševanja oziroma zaznamovanja storitev.

ZDRAVLJICA

(France Prešeren)

Stanko Premrl

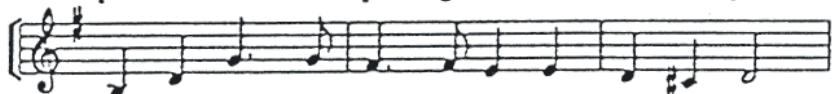
Ži - ve naj vsi na - ró - di, ki hre - pe - né do - ča - kat'

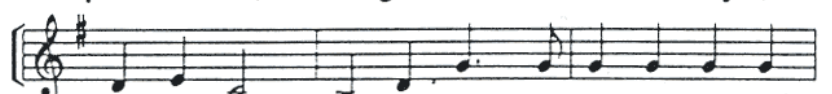
dan, da ko - der son - ce ho - di, pre -

pir iz sve - ta bo pre - gnan, da ro - jak

prost bo vsak, ne vrag, le so - sed bo me - jak,

da ro - jak prost bo vsak, ne vrag, le so - sed

bo, ne vrag, le so - sed bo me - jak!

Obvezno izvajanje himne:

- ob uradnem slovesu od predsednika republike, kadar odhaja iz Republike Slovenije na obisk v tujo državo, in ob njegovem sprejemu, ko se vrne v Republiko Slovenijo;
- ob uradnem prihodu voditelja tuje države ali pooblaščenega predstavnika mednarodne organizacije v Republiko Slovenijo in ob slovesu pri njegovem odhodu iz Republike Slovenije;
- pri polaganju vencev, ki jih polagajo uradni predstavniki Republike Slovenije oziroma predstavniki tujih držav ali mednarodnih organizacij ob spomenikih, na pokopališčih ter na drugih podobnih krajih.

Himna se lahko izvaja tudi na proslavah in drugih slovesnostih, s katerimi se zaznamujejo dogodki, pomembni za Republiko Slovenijo; ob mednarodnih srečanjih, športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih, humanitarnih prireditvah ali podobnih akcijah in drugih javnih shodih, na katerih se Republika Slovenija predstavlja oziroma se jih udeležuje, v skladu s pravili in običaji takšnih shodov; na pogrebu osebnosti, ki ji Republika Slovenija izkazuje posebno čast; in v drugih primerih, če uporaba himne ni v nasprotju z zakonom, ki ureja to področje.

Če se himna izvaja skupaj s himno tuje države ali s slovesno pesmijo mednarodne ali druge organizacije, se izvede najprej himno tuje države oziroma slovesno pesem mednarodne ali druge tuje organizacije, nato pa himno Republike Slovenije.

DRŽAVNA ODLIKOVANJA

Odlikovanja Republike Slovenije so najvišja priznanja države za izjemne zasluge in dejanja posebnega pomena za blaginjo Slovenije in so po Zakonu o odlikovanjih Republike Slovenije znaki, redi in medalje.

Odlikovanje častni znak svobode Republike Slovenije, ustanovljeno z Zakonom o odlikovanju častni znak svobode Republike Slovenije, se podeljuje še naprej kot najvišje odlikovanje Republike Slovenije za zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti Republike Slovenije oziroma le za navedena dejanja, ki so povezana z osamosvojitvijo.

Častni znaki svobode RS:

- zlati častni znak svobode Republike Slovenije,
- srebrni častni znak svobode Republike Slovenije,
- častni znak svobode Republike Slovenije.

Redi in medalje se podeljujejo za zasluge, dosežene na:

- civilnem področju,
- diplomatsko mednarodnem področju in
- vojaškem oziroma varnostnem področju.

Red za izredne zasluge se podeljuje za izjemno delo in zasluge pri uresničevanju suverenosti, blaginje, ugleda in napredka Slovenije na kulturnem, gospodarskem, znanstvenem, socialnem in političnem področju. Red za izredne zasluge se podeljuje državljanom Republike Slovenije ter izjemoma skupinam državljanov, pravnim osebam, drugim organizacijam in najvišjim tujim državljanom.

Zlati red za zasluge se podeljuje za izjemne zasluge, dosežene za Slovenijo na civilnem, mednarodnem diplomatskem in vojaškem oziroma varnostnem področju. Zlati red za zasluge se podeljuje državljanom Republike Slovenije, tujim državljanom ter izjemoma domačim, tujim in mednarodnim organizacijam.

Zlati red za zasluge.
Foto: Matjaž Klemenc/UPRS

Častni znak svobode.
Foto: Matjaž Klemenc/UPRS

Srebrni red za zasluge se podeljuje za izjemno delo in zasluge pri varnosti, obrambi in zaščiti Republike Slovenije ter za mednarodno sodelovanje na teh področjih. Srebrni red za zasluge se podeljuje državljanom Republike Slovenije in tujim državljanom ter izjemoma skupinam državljanov, pravnim osebam in drugim organizacijam.

Red za zasluge se podeljuje za zasluge, dosežene za Republiko Slovenijo na drugih področjih. Red za zasluge se podeljuje državljanom Republike Slovenije, skupinam državljanov, pravnim osebam ter drugim organizacijam kot tudi tujim državljanom in tujim ter mednarodnim organizacijam.

Medalja za zasluge se podeljuje za posebno uspešne dosežke in rezultate na področjih, ki pomenijo pomemben prispevek k razvoju in uveljavljanju Republike

Slovenije. Medalja za zasluge se podeljuje državljanom Republike Slovenije, tujim državljanom, skupinam državljanov ter domačim in tujim organizacijam.

Medalja za hrabrost se podeljuje za osebno hrabrost in požrtvovalnost pri reševanju človeških življenj in materialnih dobrin. Medalja za hrabrost se podeljuje državljanom Republike Slovenije.

Medalja za častna dejanja se podeljuje za izjemna dejanja, vredna posebne časti. Medalja za častno dejanje se podeljuje samo posameznikom, državljanom Republike Slovenije in tujim državljanom.

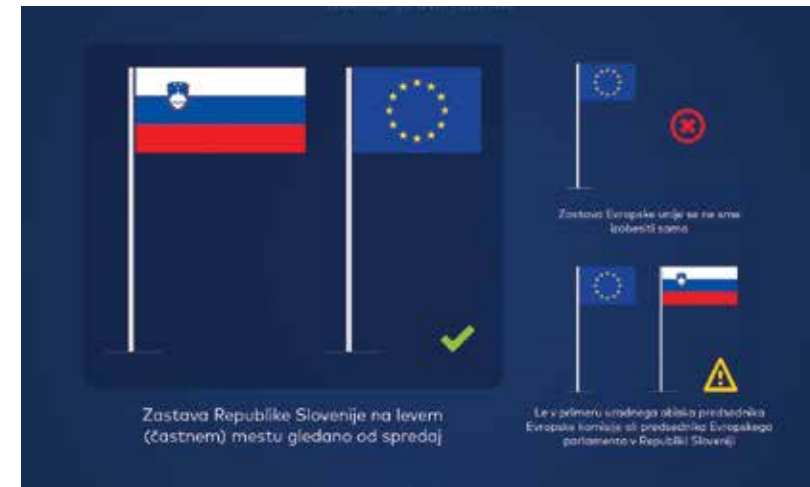
SIMBOLI EVROPSKE UNIJE

Od vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo (EU) v letu 2004 je naša država kot članica te mednarodne skupnosti prevzela tudi njena simbola – zastavo in himno. Uporabo obeh simbolov določa Uredba o uporabi zastave in himne Evropske unije v Republiki Sloveniji, ki je bila sprejeta leta 2004.

Evropska zastava je sestavljena iz kroga 12 zvezd na modri podlagi, število pa pomeni popolnost, celovitost in enotnost ter ni povezano s številom članic EU. Krog je simbol enotnosti. Zamisel o evropski zastavi se je porodila leta 1955, Evropski parlament je zastavo sprejel leta 1983 in jo potrdil kot zastavo Evropskih skupnosti. Leta 1985 so jo evropski voditelji potrdili kot uradni emblem Evropskih skupnosti (pozneje EU).

Osnovno pravilo je, da se zastava EU izobeša samo skupaj z zastavo Republike Slovenije, pri tem pa mora biti slovenska zastava postavljena na častno mesto. Izjema je, če se zastavi obesita ob uradnem obisku predsednika Evropske komisije, predsednika Evropskega parlamenta in predsednika Evropskega sveta.

Himna Evropske unije je zaključni del 9. simfonije nemškega skladatelja Ludwiga van Beethovna, naslovljene Oda radosti (Ode an die Freunde) in se pri nas igra ob sprejemih z vojaškimi častmi ob uradnih obiskih predsednika Evropske komisije in predsednika Evropskega parlamenta, ob uradnih slovesnostih ob praznovanju dneva Evrope, lahko pa tudi ob drugih pomembnih prreditvah, povezanih z EU.

Himna EU se vedno igra s himno Republike Slovenije, pri čemer je na prvem mestu himna Republike Slovenije, ob sprejemih z vojaškimi častmi ob uradnih obiskih predsednika Evropske komisije in predsednika Evropskega parlamenta pa himna Republike Slovenije izjemoma odstopi častno mesto himni EU.

ODA RADOSTI

ZNAMKA SLOVENIJE - I FEEL SLOVENIA

Tudi države – podobno kot gospodarske družbe za svoje izdelke in storitve – poskušajo s svojo predstavitvijo v tujini povečati svojo prepoznavnost ter tako izboljšati svoj simbolni položaj in vpliv v mednarodnem prostoru. Rezultat sta večje spoštovanje in ugled v mednarodni skupnosti, kar povečuje atraktivnost za neposredne tuje investicije, gospodarsko, kulturno in drugo sodelovanje z drugimi državami ter seveda prinaša večji obisk turistov. Ker Slovenije z njenimi danostmi in značilnostmi ni mogoče prikazati le s sliko ali besedo, treba jo je občutiti, je znamka Slovenije poimenovana Slovenijo čutim oziroma I feel Slovenia.

Zakaj slovenska znamka?

Znamka Slovenije ni namenjena le turistični promociji, marveč je vseobsegajoč simbol predstavitve in promocije slovenske kulture, znanosti, športa, gospodarstva, naše narave in značaja vseh nas, prebivalcev Slovenije.

Osnova znamke je »slovenska zelena«, ki izraža ravnotežje med umirjenostjo narave in prizadevnostjo Slovencev. Govori zgodbo o naši neokrnjeni naravi in naši odločenosti, da jo tako tudi ohranjamo.

Znamka sporoča:

- prizadevnost v stvareh, ki jih radi počnemo, s čimer sta povezani naša aktivnost in delavnost;
- prepričanje, da je Slovenija drugačna in da lahko to vsakdo tudi začuti;
- prepričanje, da Slovenija človeka spodbuja k ukvarjanju s tistim, kar ga zares veseli;
- naša razvojna vizija je ohranjanje in krepitev zelene butičnosti male, a vendar zaradi svoje narave čudovite dežele;
- naše poslanstvo je jasno – naprej z naravo (sonaravni razvoj).

Tina Maze s svojo ekipo na ZOI Soči 2014.
Foto: arhiv UKOM

Uporaba znamke

Znamka Slovenija daje osnove za vse dejavnosti na področju predstavljanja Slovenije doma in na tujem. Znak I feel Slovenia je zaščiten. Znak in slogan sta v angleščini, saj je znamka namenjena promociji, predstavljanju in uveljavljanju Slovenije v svetu.

Uporaba znamke (in logotipa) v promocijske namene je dovoljena vsem. Promocijska uporaba pomeni, da je mogoče tako vsebinske prvine znamke kot logotip prosto uporabljati (ob upoštevanju pravilne uporabe logotipa, ki je določena s posebnim priročnikom celostne grafične podobe) za nastope na sejnih, v promocijskih publikacijah, pri oglaševanju izdelkov in storitev, različnih predstavitev, na kongresih in konferencah, v dopisih, različnih drugih publikacijah in podobno.

Vsakdo, ki želi znamko Slovenije uporabljati pri svojih promocijskih dejavnostih, mora za to imeti soglasje skrbnika znamke, Urada Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, ki ga je mogoče pridobiti na spletni strani »Znamka Slovenije: I feel Slovenia« na www.gov.si.

Z znamko I feel Slovenia lahko označimo tudi poreklo izdelkov.
Foto: arhiv UKOM

Želja skrbnika je, da bi znamko uporabljalo čim več uporabnikov z različnih področij ob upoštevanju smernic, ki so zapisane priročniku znamke in priročniku celostne grafične podobe, ki sta objavljena na spletnem mestu www.gov.si.

Grafična podoba znamke

Enotna uporaba logotipa znamke Slovenija z zapisom I feel Slovenia omogoča lažjo in hitrejšo zapomnitev tako znamke Slovenija kot Slovenije same.

Logotip I feel Slovenia je identifikacijski simbol Slovenije na svetovni ravni in se lahko uporablja le na predpisani način. Uporaba tega logotipa na izdelkih in v okvirih označevanja storitev je komunikacijsko sredstvo povezanosti izdelka ali storitve s Slovenijo.

Vizualne konstante znamke Slovenije lahko uporabljamo na različnih aplikacijah. Znak se lahko pojavlja tako na določeni operativni tiskovini ali kot element zunanega označevanja. Okoli znaka mora biti vedno dovolj prostora, nikoli ne sme biti postavljen v živi kot. Najpomembneje pa je, da se znamke Slovenije in njenega logotipa ne sme spreminjati ali vanju kakorkoli posegati.

Grboslovno in zastavoslovno društvo Heraldica Slovenica je bilo ustanovljeno leta 1991 z namenom združevanja tistih državljanov, ki jim je skupno zanimanje za slovensko grboslovje, zastavoslovje, rodoslovje, sfragistiko, faleristiko, onomastiko, arhontologijo, nobilistiko, insigniologijo in ikonologijo. Njegovo poslanstvo je zbiranje, dokumentiranje, raziskovanje, promocija ter predstavitev grbov, zastav, redov in odlikovanj, ki so pomemben del slovenske kulturne dediščine.

V počastitev stopetdesete obletnice prvega izobešanja slovenske zastave od 7. aprila 1998 naprej z vsemi vojaškimi častmi prireja svečanost v geometričnem središču Slovenije GEOSS. Dan slovenske zastave je spomin na 7. april 1848, ko je slovenski domoljub Lovro Toman prvič izobesil slovensko zastavo na Wolfovi 8 v Ljubljani. Društvo prav tako skrbi za zastavo, ki je stalno izobešena na Wolfovi ulici 8 v Ljubljani, na mestu, kjer je slovenski domoljub Lovro Toman na ta zgodovinski datum v letu 1848 prvič izobesil slovensko narodno zastavo.

Društvo je izdalo mnogo strokovnih knjig in publikacij ter je hkrati tudi avtor številnih lokalnih grbov in drugih simbolov, na primer simbola boja proti koronavirusu, spominskega znaka »za požrtvovalnost v boju proti covidu-19«, uradnega simbola ob 30-letnici Slovenije ter predlogov grbov in zastav.

Viri:

Aleksander Hribovšek: Triglav, Plečnik in razvoj slovenskega grba (objavljeno na portalu Grboslovje.si), 19. 11. 2018, www.grboslovje.si/novice/2018_11_19_0003.php.

Aleksander Hribovšek: Ko je zaplapolala nova slovenska zastava, je nemško odnesel vihar (objavljeno na portalu Grboslovje.si), 18. april 2017, www.grboslovje.si/novice/2017_4_18_0004.php.

Peter Mikša: Triglav in Jakob Aljaž. 1. izd. Viharnik; 2017.

Simboli Slovenije (objavljeno na portalu grboslovje.si), 18. april 2017, www.grboslovje.si/slovenija.php.

Vrste odlikovanj (objavljeno na spletni strani predsednika Republike Slovenije), 6. junij 2022, www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/objave/Vrste-odlikovanj.

Zakon o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (ZGZH) (Uradni list RS, št. 67/94).

Zgodovine zastave (objavljeno na portalu www.izobesi-zastavo.si), 8. februar 2018, www.izobesi-zastavo.si/zgodovina.

Znamka Slovenije (objavljeno na spletni strani gov.si), 6. junij 2022, www.gov.si/teme/znamka-slovenije-i-feel-slovenia/

SIMBOLI REPUBLIKE SLOVENIJE

izdajatelj
vodja Sektorja za promocijo Slovenije
uredniki

oblikovanje
tisk
število izvodov

Urad Vlade RS za komuniciranje
Tanja Glogovčan Belančič
Daniela Golob, Aleksander Hribovšek,
Matija Kenda, Polona Prešeren
Irena Kogoj
Collegium Graphicum d.o.o.
1.500

Ljubljana, 2022

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD ZA KOMUNICIRANJE

I FEEL
SLOVENIA